

Mødet den 15. Decbr. 1938.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Borgmesteren, Vald. Kloster, Møller Rasmussen og I. C. Sørensen.

Mødet lededes af 1. Viceformand Stecher Christensen.

1. (J. Nr. 20³—1938). Indstilling om Bortgivelse af Handelsgartner L. Thomsens **Legat**.

Legatudvalget indstiller, at 8 Portioner à 25 Kr. tildeles følgende:

Enke Karen Marie Jensen.

Enke Antonie Petersen.

Frk. Maren Rasmussen.

Enke Caroline Knudsen.

Avishandler H. Chr. Lorentzen.

Enke Kirsten Andersen.

Enke Christence Jakobsen.

Enke Marie Christensen.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 707—1938). Indstilling om Bortgivelse af Fripladser ved Det jydsk **Musikkonservatorium**.

Fra Bestyrelsen forelæa følgende Indstilling:

Hele Fripladser à 250 Kr.

Werner Andersen, Falstersgade 50.

Leif Carlsen, Fyensgade 2.

Helge Grøn, Vagtelvej 11.

Harald Hauge, Nørre Allé 86.

Henry Laursen, Carl Blochsgade 9.

Poul Henning Nielsen, Sølystgade 12.

Halve Fripladser à 125 Kr.
Frede Meldgaard Andersen, Høegh Guldbergs-
gade 123.

Oda Møller Andersen, Wærumsgade 7.

Ernst Christiansen, Drosselvej 9.

Gerda Christoffersen, Christiansgade 20.

Inga Jensen, Lundingsgade 8.

Boas Gandrup Jørgensen, Stadion Allé 25.

Liva Margrethe Nielsen, Thunøgade 2.

Anker Petersen, Sdr. Ringgade 40.

Bjarne Pedersen, Sdr. Ringgade 37.

Frimodt Pedersen, Otto Rudsgade 33.

Erik Riberholt, Frederiks Allé 75 b.

Ellen Pagh Sørensen, Ivar Huitfeldtsgade 34.

Tiltraadt af Budgetudvalget.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 549—1938). Indstilling fra Vandværksudvalget angaaende Overdragelse af Arbejdet ved Lægning af to 500 mm **Trykledninger**.

Følgende Indstilling forelaa:

»Nedlægningen af Vandværkets 700 mm Trykledning fra Stautrup til Ringgaden er paa-tænkt fuldført i Foraaret 1939 med Fortsættelse i to 500 mm Trykledninger, henholdsvis til Vandværket, Silkeborgvej, og Højdebeholderen ved Poul Martin Møllersvej, Vestre Ringgade.

Ved Licitationen over Vandværkets 700 mm Trykledning i Marts d. A. var Entreprenør John Sørensen, til hvem Arbejdet blev overdraget, betydeligt billigere end de øvrige Bydende, hvorfor man herved skal tillade sig at indstille til det ærede Byraad, at Entreprenøren fortsætter Arbejdet med Lægning af ovennævnte Ledninger til en Pris udregnet paa Basis af de daværende Tilbudspriser.

Prisen paa Lægningen af 500 mm Ledningerne vil saaledes beløbe sig til Kr. 22 pr. m i Stedet for Kr. 28 incl. Prisstigningen paa Arbejdsløn og Ferieordning.

Lægningen alene beløber sig saaledes til ialt Kr. 48400. Hertil kommer som ved 700 mm Ledningen nogle mindre Bygværker, eventuelt Fundering samt forskellige Ekstraarbejder, Trykprøvning m. m. til en samlet Pris af ca. 15000 Kr.

Samlingen af Rørene foretages ved Vandværkets Foranstaltning paa samme Maade som for 700 mm Trykledningen.«

H. J. B a d e n anbefalede Indstillingen. John Sørensens Tilbud paa Hovedledningen var ca 190000 Kr. lavere end den næstlaveste, og man spaaede dengang, at han ikke kunde gennemføre Arbejdet. Men det var nu i det væsentlige færdigt og udført til alles Tilfredshed.

J. R. F a n g e r erklærede, at den konservative Gruppe principielt maatte holde paa, at et saa stort Arbejde udbydes i Licitation. Hans Tilbud paa Hovedledningen var selvfølgelig billigt, men han fik, hvad han forlangte. Gruppen vilde dog i dette Tilfælde tiltræde Indstillingen.

H. J. B a d e n lovede, at naar der igen kom et større Arbejde, vilde der blive Licitation.

Indstillingen vedtoges.

4. Indstilling fra Sygehusudvalget angaaende Licitationer paa Arbejder ved Laboratoriebygningen paa **Marselisborg Hospital.**

a. (J. Nr. 756—1938). Malerarbejdet.

Malermester Frode Mogensen for 2648 Kr

b. (J. Nr. 757—1938). Blikkenslagerarbejdet.

Blikkenslager B. A. Olesen og Sønner for 450 Kr.

- c. (J. Nr. 758—1938). Smedearbejdet.
Aarhus Traadvarefabrik for 1274 Kr.
- d. (J. Nr. 755—1938). Glarmesterarbejdet.
Glarmester E. Dinesen & Co. for 1406 Kr.
- e. (J. Nr. 754—1938). Snedkerarbejdet.
Tømrmester Einar Pedersen for 7480 Kr.

Indstillingen vedtoges.

- 5. (J. Nr. 746—1938). Indstilling fra Skoleudvalget om Udbetaling af Honorar til Lærer M. Christensen for Vejledning ved fremmede **Skolebørns Besøg** i Aarhus.

350 Kr. bevilgedes.

- 6. (J. Nr. 608—1938). Sagen angaaende Boligforeningen »**Ringgaarden**«s Ansøgning om Statslaan til et Byggeforetagende.

Fra Boligforeningens Entreprenører forelaa følgende Skrivelse:

»Under Henvisning til Andragende af 12. Oktober 1938 fra Boligforeningen »Ringgaarden«, hvori denne andrager om, at Aarhus Byraad i Henhold til § 3 i Lov af ¹³/₄ 1938 om Boligbyggeri og Huslejenedsættelse for mindre-bemidlede, børnerige Familier vil yde Boligforeningen »Ringgaarden« fuld kommunal Garanti for den Del af et Statslaan, der overstiger henholdsvis 30 % eller faar Pantesikkerhed efter 85 % af Ejendommens Anskaffelsessum eller Vurderingssum, saaledes at der skulde kunne bevilges et Statslaan op til 95 % af Byggeomkostninger eller Vurderingssum, tillader undertegnede Entreprenører ved Boligforeningens Byggeforetagende: Tømrmester Th Pedersen, Murermeister Einar Mikkelsen, Arkitekt Hans Møller, Tømrmester Jens Due Pedersen og Tømrmester Gunnar Due Pedersen os herved at meddele, at vi skal være

villige til, saafremt Andragendet om Laan op til 95 % bevilges, da samtidig med, at Statslaanet udbetales, at ville deponere Kasseobligationer i Jydsk Hypotekforening til et Paalydende, der svarer til 5 % af Byggeomkostninger eller Vurderingssum til Sikkerhed for, at Kommunen intet Tab lider ved at have bevilget de sidste 5 %, paa Vilkaar, at dette Depositum tilbageleveres os, efterhaanden som Boligforeningen ved Afdrag paa sine Prioriteter eller ved Opsparing paa anden Maade nedbringer sin Gæld til 90 % af Byggeomkostninger eller Vurderingssum og saaledes, at Depositummet altsaa helt bortfalder, naar Gælden paa denne Maade er nedbragt til 90 %.

Det er derhos naturligvis en Forudsætning, at vi, i Tilfælde af Tvangsrealisation forinden Depositummet er frigivet, indtræder i Kommunens Rettigheder forsaaavidt angaar den til Depositummet svarende Del af Laanet.«

Fra Budgetudvalget forelæa følgende Indstilling:

»Fremsendes til Byraadet, idet Udvalget indstiller, at »Ringgaarden«s Andragende herefter anbefales med Kommunegaranti for indtil 95 %.

Samtidig indstiller man, at Arbejdernes Andelsboligforening tilsiges samme Begunstigelse, saafremt Foreningen fremsætter Ønske derom.«

Stecher Christensen henviste til den tidligere Forhandling om Sagen. Udvalget havde nu forhandlet med Foreningens Entreprenører og fra disse faaet ovenstaaende Tilbud, hvorefter man foreslog at yde Garanti indtil 95 % og saaledes, at det samme skal gælde for Arbejdernes Andelsboligforening, hvis den ønsker det.

Kai Blicher: Paa samme Betingelser?

Stecher Christensen svarede, at der ikke var Grund til at forlange Garanti af Andelsboligforeningen, idet den var saa godt økonomisk funderet, at der ikke var nogen Risiko, men hvorledes det vilde ende med »Ringgaarden«, vidste man ikke.

S. F. Sørensen fandt, at det var en lidt mærkelig Maade at faa Kommune-tilskud paa, som de selv skulde yde Garanti for; men i Betragtning af, at Arbejdernes Andelsboligforening faar samme Begunstigelse, kunde Taleren tiltræde det.

Kai Blicher bemærkede, at der ikke var Tale om Kommune-tilskud, men Kommunegaranti overfor Staten.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 20⁴—1938). Indstilling fra Legatudvalget om Uddeling af Frk. Abelone Sechers **Legat.**

Følgende Indstilling forelaa:

3 Portioner à 25 Kr.

Maskinarbejder Sigurd Hansen.

Frk. Kirstine Jensen.

Fru Maren Pedersen.

3 Portioner à 20 Kr.

Fru Else Lund.

Fru Ingeborg Stavnsbjerg.

Jens J. A. Sørensen.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 205—1938). Indstilling om Uddeling af Kriegerske **Haandværkerlegat.**

Fra Teknisk Skole forelaa følgende af Legatudvalget tiltraadte Indstilling:

Maskinlærling Hans Holger Bøttern... 25 Kr.

Murerlærling Johannes Anton Knudsen 25 »

At overføre... 50 Kr.

Overført...	50	Kr.
Rørlæggersvend Tage Madsen Kruse	25	»
Smedelærling Emil Indius Jensen....	25	»
Maskinlærling Henning Sørensen....	20	»
Billedskærerlærl. Børge Sigv. Eriksen	20	»
Elektromekanikersv. Knud H. B. Jensen	20	»
Maskinsnedkerlærl. Carl Erik Christensen	20	»
Tømrerlærling Elmar M. Børresen ...	20	»
Kedelsmedelærl. Børge A. S. Andersen	20	»
Metaltrykkerlærling Georg Arndt	20	»
Tømnersvend Hugo W. Andersen....	20	»
Murersvend Ove Holmen Nielsen ...	20	»
Murersvend Jens Arne Rasmussen...	20	»
Tømnersvend Robert D. Mortensen...	20	»
Maskinarbejder Børge Pallesen	20	»
Maskinarbejder Søren G. Jensen	20	»
Elektrikersvend Kristian Just	20	»
Maskinarbejder Knud Kr. Rosted	20	»
Malerlærling Erik Bj. Guldberg.....	20	»
Kleinsmedel. Otto R. Barlach Pedersen	20	»
Ialt...	440	Kr.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 706—1938). Ansøgning fra statsautoriseret Vejer og Maaler L. P. Nielsen til Handelsministeriet om at maatte afskrive noget **Vejermateriel** med 10 % aarlig i 5 Aar.

Anbefalet af Budgetudvalget.

Stecher Christensen oplyste, at Afskrivningen normalt var 5 %, men fra Skattekontoret forelaa en Erklæring om, at det skattemæssigt set ikke betød noget, og saa kunde man vel anbefale det.

Anbefaledes.

10. (J. Nr. 665—1938). Andragende fra »De unges Hjem« om **Fritagelse for Ejendomsskatter** af Ejendommen Mørksgade 3.

Skattekontoret anbefaler at yde en Nedsættelse til 40 % af Skattebeløbet.

Tiltraadt af Budgetudvalget.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 721—1938). Ansøgning fra Lærerinde Frk. Sigrd Bojsen om Afsked med **Pension** fra 1. Marts 1939.

Anbefaledes.

12. (J. Nr. 748—1938). Ansøgning fra Olav Bendixen om Autorisation som **Gas- og Vandmester**.

Anbefalet af Belysningsudvalget.

Bevilgedes.

13. (J. Nr. 668—1938). Ansøgning fra Herbert Knoth om Autorisation som **Gas- og Vandmester**.

Anbefalet af Belysningsudvalget.

Bevilgedes.

14. (J. Nr. 666—1938). Ansøgning fra Blikkenslager K. Laursen om Autorisation som **Gas- og Vandmester**.

Anbefalet af Belysningsudvalget.

Bevilgedes.

15. (J. Nr. 682—1938). Andragende fra Smedemester H. F. K. Larsen om Autorisation som **Gas- og Vandmester** for Arbejder indenfor Statsbanerne.

Anbefalet af Belysningsudvalget med den nævnte Begrænsning.

Bevilgedes.

16. (J. Nr. 743—1938). Forslag fra Udvalget for Bygninger og Inventar til en **Bygningsforandring** i Kommunens Ejendom de Mezasvej 23.

Tiltraadt af Budgetudvalget, som foreslaar, at Udgiften, ca. 10000 Kr., afholdes af Laanemidler.

Stecher Christensen oplyste, at det drejede sig om en Udvidelse af en Butik, der havde været vanskelig at leje ud. Men nu var

den udlejet til en solid Lejer, som afbetaler de 10000 Kr. gennem forhøjet Leje i 10 Aar.

Indstillingen vedtoges.

17. (J. Nr. 15²⁴—1938). Ansøgning fra Boremester Johs. Truelsen om dansk **Indfødsret**.

Udvalget kan ikke for Tiden anbefale Andragendet.

J. P. N. Siig beklagede, at Andragendet ikke kunde anbefales. Truelsen havde været en udmærket Mand for Aarhus Vandværk, og man vilde gerne beholde ham.

Hans Madsen svarede at der var bestemte Regler for at faa Indfødsret, bl. a. Op- hold her i Landet i 15 Aar, og da han ikke op- fyldte Betingelserne, havde man ikke anbefalet det.

J. R. Fanger henviste til, at man for kort Tid siden anbefalede 2 Professorer, som kun havde været kort Tid i Landet. Hvis Vandværket gerne vilde beholde ham, kunde man vel gøre noget ekstraordinært derfor.

H. J. Baden vilde ogsaa anbefale Andragendet. Truelsen var i Virkeligheden en Slags Dansker, idet han var født i Flensborg, og hans Far var dansk Soldat i 1864. Han var efter Teknikernes Udsagn den dygtigste Boremester i Danmark, og hvis der var Mulighed for Dispensation, burde det anbefales.

Hans Madsen oplyste, at Professorer i Henhold til en mellemfolkelig Overenskomst kunde faa Indfødsret straks, men det gjaldt ikke for andre.

Thomas Christensen spurgte, om Indfødsret var en Betingelse for hans fortsatte Op- hold her, Hvis ikke, kunde han jo søge senere.

H. J. B a d e n svarede, at han hidtil havde faaet Opholdstilladelse, men det havde undertiden været vanskeligt at faa den forlænget.

T h o m a s C h r i s t e n s e n foreslog, at Vandværksudvalget overfor Ministeriet anbefaler en Dispensation.

H a n s M a d s e n hævdede, at Loven ikke hjemler nogen Dispensation.

J. R. F a n g e r spurgte, om der ikke gjaldt særlige Regler for Sønderjyder.

H a n s M a d s e n havde ikke noget imod, at Byraadet anbefaler Andragendet, men Udvalget gjorde det ikke, for man vilde ikke gaa imod Loven, og det var sikkert omsonst at gøre det.

S t e c h e r C h r i s t e n s e n mente, at hvis det skulde virke, maatte der medfølge en Skrivelse fra Vandværksudvalget med nærmere Motivering.

H a n s M a d s e n vidste ikke, hvor man saa skulde trække Grænsen i Fremtiden. Men maaske vilde Byraadet fremtidig afgøre Sagerne udenom Udvalget.

S t e c h e r C h r i s t e n s e n henviste til Hans Madsens tidligere Udtalelse, at Udvalget ikke har noget imod, at Byraadet vedtog at anbefale det.

Andragendet anbefaledes.

18. (J. Nr. 15²³—1938). Ansøgning fra Enkefru Rakel Feldstein om dansk **Indfødsret**.

Udvalget finder intet herimod at erindre.

Tiltraadtes.

19. (J. Nr. 680—1938). Indstilling angaaende Valg af **Søretsmedlemmer** for Tiden indtil 31. December 1942.

Udvalget indstiller at genvælge de i Aarhus hjemmehørende Medlemmer.

Tiltraadtes.

20. (J. Nr. 12¹⁷—1938). Indstilling fra Socialudvalget

om Bevilling af personligt Tillæg til **Invaliderentydere** efter Folkeforsikringslovens § 40, Stk. 5.

Indstillingen vedtoges.

21. (J. Nr. 686—1938). Andragende fra de kommunale Arbejdsmænds Fagforening om Udpegning af 2 Medlemmer til en **Voldgiftsret**.

Belysningsudvalget anbefaler at tiltræde Voldgiften, og at Landsretssagfører A. F. Jensen anmodes om at bistaa Kommunens Voldgiftsmænd i Sagen.

Stecher Christensen henstillede, at man i Henhold til Reglerne anmoder den stedlige Arbejdsgiverforening om at udpege de 2 Voldgiftsmænd.

Indstillingen vedtoges.

22. (J. Nr. 720—1938). Forslag fra Byraadsmedlem Thomas Christensen om **Bevilling af Ekstrahjælp** til Rentydere og Socialunderstøttede.

Følgende Forslag forelaa:

»I Anledning af Julen og under Hensyn til de vanskelige Forhold ydes der til Rentydere og Socialunderstøttede en ekstra Hjælp, der udgør 15 Kr. for Ikke-Forsøgere og 25 Kr. for Forsøgere.«

Socialudvalget kan ikke anbefale Forslaget, men meddeler, at Udvalget har bevilget en Julehjælp paa 10 Kr. for Ægtepar samt 2 Kr. pr. Barn og 5 Kr. for enlige Personer.

Stecher Christensen henviste til den foreliggende Meddelelse fra Socialudvalget om Ekstrahjælp. Taleren antog, at man herefter var enige om at stemme mod Thomas Christensens Forslag.

Thomas Christensen udtalte, at da Forslaget blev indsendt, forelaa der ikke noget fra

Socialudvalget. Selvfølgelig kunde man ikke have noget imod, at disse Mennesker faar en Hjælp, men det var blot altfor lidt. Det var ganske vist 1 Kr. mere pr. Barn end i Fjor, men Stigningen dækkede ikke den Prisforhøjelse, der var sket siden, saa reelt var det mindre end sidste Aar. Der var ogsaa det Forhold, at en Del Arbejdsløshedskasser havde Juleunderstøttelse, men ifølge Loven kunde langvarig Arbejdsløse ikke faa Del deri; derfor burde Kommunens samlede Kasse yde disse en Hjælp, som ikke blot kunde bevirke, at de kunde faa lidt Julemad paa Bordet, men ogsaa sætte dem i Stand til at købe lidt Uldtøj o. lign. i den strenge Vinter. Man maatte ogsaa huske paa, disse Penge straks gik ind i Om sætningen og i Form af Skatter o. lign. kom tilbage i Kommunens Kasse. Taleren vilde af disse Grunde have Forslaget sat under Afstemning.

Stecher Christensen antog, at alle i Byraadet havde Hjertelag for disse Mennesker og gerne vilde yde dem meget mere end foreslaaet; men der var ogsaa andre Hensyn, som Byraadet maatte tage, og det var efter moden Overvejelse, at Socialudvalget havde fremsat sit Forslag.

Thomas Christensen spurgte, hvilke Hensyn, det var, som gjorde det nødvendigt at forkaste Forslaget.

Stecher Christensen antog det for haabløst at søge at overbevise Thomas Christensen derom.

- Forslaget forkastedes med alle Stemmer mod 1.
23. (J. Nr. 769, 770 og 771—1938). Forslag til **Lønforhøjelse** for Direktørerne ved Belysningsvæsenet.

Belysningsvæsenet indstiller:

- at Direktør S. Jonassons personlige Tillæg forhøjes fra 2000 Kr. til 4000 Kr. aarligt,
- at Direktør C. R. Wegeners personlige Tillæg forhøjes fra 2000 Kr. til 4000 Kr. aarlig samt at hans Godtgørelse for Bilhold forhøjes fra 600 Kr. til 1200 Kr. aarlig.
- at Driftsbestyrer A. Flachs Godtgørelse for Bilhold forhøjes fra 600 Kr. til 1200 Kr. aarlig, alt fra 1. Januar 1939 at regne.

Anbefalet af Lønudvalget.

Stecher Christensen forelagde Forslaget, Direktør Wegener havde faaet Tilbud om en Stilling til 18000 Kr. Det var selvfølgelig ikke let for ham at sige nej dertil, selv om han gerne vilde blive i Aarhus, og Udvalget havde derfor fundet det nødvendigt at give ham en Lønforhøjelse. Men da det altid havde været Forudsætningen, at han og Direktør Jonasson skulde være ligestillede, foreslog man det samme for Jonassons Vedkommende, dog uden Bilgodtgørelse. Selvom man kunde synes, at 14000 Kr. er en stor Løn, saa var det ikke det afgørende, og ved Sammenligning med andre Byer viste det sig, at adskillige lønnede deres tekniske Direktører højere end Aarhus. Taleren vilde paa Udvalgets Vegne anbefale Forslaget.

Indstillingen vedtoges.
